

maakt ruimte voor onderwijs

MODULEHANDLEIDING

SPELLING NT2 A1-A2

Inleiding	2
Doelgroep	2
Leerdoelenoverzicht	3
De leerdoelen toegelicht	5
Leerdoel A: Meervoud van zelfstandige naamwoorden (herhaling van A0-A1)	5
Leerdoel B: Lettergrepen	5
Leerdoel C: Korte en lange klanken	5
Leerdoel D: Woorden langer of korter maken	5
Leerdoel E: Vaste lettercombinaties 1	6
Leerdoel F: Vaste lettercombinaties 2	6
Leerdoel G: Vaste lettercombinaties 3	6
Leerdoel H: Flitsend spellen 1	6
Leerdoel I: Flitsend spellen 2	7
Leerdoel J: Verrijking 1	7
Leerdoel K: Verrijking 2	7
Achtergrondinformatie	8

Inleiding

Numo is een online leermiddel waarmee leerlingen de basisvaardigheden van Nederlands, rekenen/wiskunde, Engels en Duits adaptief kunnen oefenen tot ze het beoogde niveau hebben bereikt.

Adaptief betekent dat het programma zich automatisch aanpast aan het oefenedrag van leerlingen. Is een leerling goed in een bepaalde vaardigheid, dan gaat hij/zij er met sprongen doorheen. Bij onderdelen waarmee een leerling moeite heeft, staat het programma langer stil. De leerling krijgt dan extra oefeningen en meer feedback. Dat is de grote kracht van adaptieve software!

Doordat leerlingen zich met Numo de basisvaardigheden eigen maken, heb jij als docent meer tijd voor andere zaken zoals individuele begeleiding bij de methode die jullie op school gebruiken, gerichte taaltaken binnen en buiten het klaslokaal, coöperatieve werkvormen, extra oefenen met spreek- en schrijfvaardigheid en ga zo maar door.

Doelgroep

Spellen NT2 A1-A2 is bedoeld voor leerlingen/studenten van 12 jaar en ouder voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De oefeningen zijn qua taalgebruik en aanbod ook geschikt voor volwassen nieuwkomers.

De doelgroep voor deze module bestaat dus uit ISK-leerlingen en anderstalige leerlingen binnen vmbo, havo of vwo. Maar ook volwassen nieuwkomers (inburgeringsplichtigen, arbeidsmigranten of expats) die Nederlands willen oefenen kunnen met deze module heel goed uit de voeten. De module is dus breed inzetbaar!

In principe gaan we ervanuit dat leerlingen/studenten het Nederlands beheersen op ERK-niveau A1 als ze starten met de Numo-modules op niveau A1-A2 en ze zo hun weg vervolgen naar ERK-niveau A2. Dat wil zeggen dat ze thuis zijn in het Latijnse alfabet, dat ze eenvoudige zinnen kunnen zeggen, verstaan, lezen en schrijven vóórdat ze starten met de Numo-modules A1-A2. Ook hebben ze al een beperkte woordenschat tot hun beschikking waarmee ze alledaagse taken uit kunnen voeren.

Als nieuwkomers in hun moedertaal niet geletterd zijn en niet eerder in hun leven de koppeling van klank naar teken in een taal gemaakt hebben, dan vraagt dat echt om maatwerk in de vorm van een alfabetiseringstraject. Wel zijn er in de NT2-modules van Numo op niveau A0-A1 een aantal oefeningen die uitstekend ingezet kunnen worden als extra oefenmateriaal voor leerlingen/studenten die een speciaal alfabetiseringstraject volgen.

Leerlingen/studenten die in hun eigen moedertaal wél geletterd zijn, maar enkel het Latijnse alfabet nog niet (of niet goed) beheersen, kunnen gewoon starten met de NT2-modules A0-A1 en daarna verder gaan met de modules A1-A2.

In diverse oefeningen van niveau A1-A2 wordt opnieuw aandacht besteed aan lesstof die in A0-A1 al behandeld is. Vaak komt deze stof in niveau A1-A2 dan wat uitgebreider aan bod. Daarnaast zijn er uiteraard ook heel veel nieuwe oefeningen op dit niveau.

Voor alle Numo-modules geldt dat ze ontwikkeld zijn als individueel, zelfstandig oefenmateriaal dat door de docent ingezet kan worden naast (en niet in plaats van) het taalaanbod in de klas.

Leerdoelenoverzicht

Leerdoel	Oefening	Type/opgaven
Sprongtoetsen	1 TOETS A: Meervoud	Meerkeuze/30
	2 TOETS B: Lettergrepen	Meerkeuze/30
	3 TOETS C: Korte en lange klanken	Meerkeuze/30
	4 TOETS D: Woorden langer of korter maken (*)	Meerkeuze/30
	5 TOETS E: Hoe schrijf je dit? - deel 1 (*)	Meerkeuze/30
	6 TOETS F: Hoe schrijf je dit? - deel 2 (*)	Meerkeuze/30
	7 TOETS G: Hoe schrijf je dit? - deel 3 (*)	Meerkeuze/30
	8 TOETS H: Hoe schrijf je dit? - deel 4 (*)	Meerkeuze/30
	9 TOETS I: Hoe schrijf je dit? - deel 5 (*)	Meerkeuze/30
A Meervoud van zelfstandige naamwoorden (herhaling)	1 Herhaling: Meervoud met -en (*)	Meerkeuze/25
	2 Herhaling: Meervoud met -s en 's (*)	Meerkeuze/25
	3 Herhaling: Speciale vormen van het meervoud (*)	Meerkeuze/19
	4 Herhaling: Meervoud door elkaar (*)	Open vraag/25
B Lettergrepen	1 Lettergrepen maken	Meerkeuze/25
	2 Open en gesloten lettergrepen (*)	Meerkeuze/24
C Korte en lange klanken	1 Korte en lange klanken	Rijen/20
	2 Woorden met een lange klank aan het eind (*)	Stenen/10
D Woorden langer of korter maken	1 Woorden langer maken (*)	Meerkeuze/25
	2 Woorden korter maken (*)	Meerkeuze/25
	3 Woorden met -s en -f langer maken (*)	Meerkeuze/25
E Vaste lettercombinaties 1 (ng/nk, uw/ieuw/eeuw, ch/sch)	1 Woorden met -ng of -nk (*)	Meerkeuze Grafisch /25
	2 Woorden met -uw, -ieuw of -eeuw (*)	Meerkeuze Grafisch/25
	3 Woorden met ch-/ch en sch-/sch (*)	Meerkeuze/25
F Vaste lettercombinaties 2 (be/ge/ver/het/ont/ing/ig/heid etc.)	1 Woorden met vaste lettergrepen: kies het goede antwoord (*)	Meerkeuze Flits/25
	2 Woorden met vaste lettergrepen: typ nu zelf (*)	Open vraag/25
G Vaste lettercombinaties 3 (au/ou, ei/ij, ch/g)	1 Kiezen tussen 'au' en 'ou' (*)	Rijen/20
	2 Kiezen tussen 'ei' en 'ij' (*)	Rijen/20
	3 Kiezen tussen 'ch' en 'g' (*)	Rijen/20
H Flitsend spellen 1	1 Woorden bouwen: lange klanken (*)	Volgorde/12
	2 Woorden typen: lange klanken	Open vraag Flits/12
	3 Woorden bouwen: tweeklanken (*)	Volgorde/12
	4 Woorden typen: tweeklanken	Open vraag Flits/12
	5 Woorden bouwen: au-ou-ei-ij (*)	Volgorde/12
	6 Woorden typen: au-ou-ei-ij	Open vraag Flits/12

I Flitsend spellen 2	1 Woorden bouwen: blik-blok-draf-brug (*)	Volgorde/12
	2 Woorden typen: blik-blok-draf-brug	Open vraag Flits/12
	3 Woorden bouwen: slurf-kalf-dwerg-zorg (*)	Volgorde/12
	4 Woorden typen: slurf-kalf-dwerg-zorg	Open vraag Flits/12
	5 Woorden bouwen: schaak-sproet-streep-splijt (*)	Volgorde/12
	6 Woorden typen: schaak-sproet-streep-splijt	Open vraag Flits/12
	7 Woorden bouwen: berg-blaar-flauw-gram (*)	Volgorde/12
	8 Woorden typen: berg-blaar-flauw-gram	Open vraag Flits/12
J [Verrijking 1]	1 Leenwoorden: Grieks en Latijn (*)	Volgorde/20
	2 Leenwoorden: Engels (*)	Volgorde/20
	3 Leenwoorden: Frans (*)	Volgorde/20
K [Verrijking 2]	1 Woorden langer maken: typ nu zelf	Open vraag/25
	2 Woorden korter maken: typ nu zelf	Open vraag/25

De leerdoelen toegelicht

De module Spellen NT2 A1-A2 is in Numo ondergebracht onder de vaardigheid Spellen. In de module Spellen is het doel van van de oefeningen steeds de schriftelijke verwerking van het auditieve aanbod.

Leerdoel A: Meervoud van zelfstandige naamwoorden (herhaling van A0-A1)

Deze vier oefeningen vormen een herhaling van niveau A0-A1 met uitbreiding van het aantal woorden dat geoefend kan worden:

1. Meervoud met -en (mannen, manen, manden, buurten, rozen, druiven ...)
2. Meervoud met -s en 's (bezems, kopers, lepels, oma's, auto's ....)
3. Meervoud van speciale vormen (kinderen, ooms, daken, sloten...)
4. Meervoud door elkaar (woorden uit oefening A1, A2, A3 en A4)

Leerdoel B: Lettergrepen

Hier oefenen leerlingen eerst met het verdelen van korte woorden in lettergrepen en vervolgens krijgen ze een aantal woorden te zien en te horen waarbij ze aan moeten geven of de eerste lettergreep open of gesloten is. Ofschoon er in de uitleg wel aangegeven wordt welk verband er is tussen open/gesloten lettergrepen en lange/korte klanken, is het begrijpen van dat verband niet het doel van de laatste oefening.

1. Lettergrepen maken
2. Open en gesloten lettergrepen

Leerdoel C: Korte en lange klanken

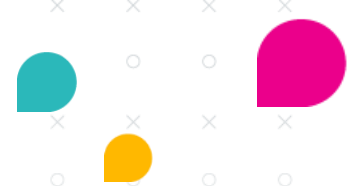
Na een korte herhaling van de schrijfwijze van korte en lange klanken (zie ook de modules van niveau A0-A1 en de herhalingsoefeningen uit Leerdoel A van deze module), starten leerlingen met een rijtjesoefening waarbij ze een geschreven woord (muren, balen, maanden, banken, pennen etc.) op basis van de spelling moeten sorteren als een lange of een korte klank. Daarna sluiten ze af met een stenen-oefening waarbij ze de goed geschreven woorden (met een lange klank op het eind) aan moeten klikken.

1. Korte en lange klanken
2. Woorden met een lange klank aan het eind

Leerdoel D: Woorden langer of korter maken

In deze drie meerkeuze-oefeningen worden de eerder geleerde regels over lange en korte klanken niet alleen toegepast op zelfstandige naamwoorden, maar ook op werkwoorden en bijvoeglijke naamwoorden. In de laatste oefening van dit leerdoel is er extra aandacht voor woorden met -s en -f (en voor een aantal uitzonderingen op de regels).

1. Woorden langer maken
2. Woorden korter maken
3. Woorden met -s en -f langer maken

Leerdoel E: Vaste lettercombinaties 1

Het doel van deze drie meerkeuze-oefeningen is om na het beluisteren van de uitspraak van een woord (of zin) te bepalen welke klank de leerling hoort en hoe die klank geschreven wordt.

In oefening E1 horen leerlingen woorden waarbij de -ng of -nk klank aan het eind of in het midden van een woord staat. Ze kunnen in de vraag lezen waar ze op moeten letten. Ook horen ze zinnen waarin een woord met -ng of -nk voorkomt. Oefening E2 biedt op dezelfde wijze een aantal woorden aan die eindigen op -uw, -ieuw of -eeuw. Voor oefening E3 geldt dat er een verschil is tussen de uitspraak van ch-/sch- aan het begin van een woord of -ch/-sch aan het eind van een woord. Ook hier kiezen leerlingen de juiste schrijfwijze na het gesproken woord gehoord te hebben.

1. Woorden met -ng of -nk
2. Woorden met -uw, -ieuw of -eeuw
3. Woorden met ch-/ch en sch-/sch (chip, zich, schaar, fantastisch)

Leerdoel F: Vaste lettercombinaties 2

Voorvoegsels (be-, ge-, ver-, her-, ont-, on-) en achtervoegsels (-ing, -ig, -heid, -lijk, -loos, -baar) worden geoefend met als doel om de vaste schrijfwijze te leren kennen en herkennen. Ofschoon er in de uitleg heel kort iets gezegd wordt over de betekenis en de functie van deze voor- en achtervoegsels, is het niet het begrip daarvan niet het doel van de oefening.

1. Flitsoefening met beeld en geluid. Het geluid kan opnieuw beluisterd worden. Dit is een meerkeuze-vraag over de spelling van het voor- of achtervoegsel.
2. Invul-oefening waarbij het voor- of achtervoegsel weggelaten is. De leerling/student moet zelf het ontbrekende deel typen.

Leerdoel G: Vaste lettercombinaties 3

Hier wordt geoefend met identieke klanken die een andere schrijfwijze hebben: au-ou, ei-ij en ch-g. Het doel is dat leerlingen in een rijtjesoefening de juiste spelling kiezen en al doende van een aantal woorden de schrijfwijze oefenen. Er worden geen regels gegeven of geleerd.

1. Kiezen tussen 'au' en 'ou'.
2. Kiezen tussen 'ei' en 'ij'.
3. Kiezen tussen 'ch' en 'g'.

Leerdoel H: Flitsend spellen 1

In dit leerdoel worden bepaalde woorden steeds op twee manieren geoefend: eerst als een oefening waarbij het gehoorde woord opgebouwd moet worden uit de gegeven letters en daarna een oefening waarbij het geflitste woord (tekst en geluid) door de leerling zelf getypt moet worden. De focus ligt steeds op een andere groep woorden:

1. Woorden bouwen: lange klanken
2. Woorden typen: lange klanken
3. Woorden bouwen: tweeklanken
4. Woorden bouwen: tweeklanken
5. Woorden bouwen: au-ou-ei-ij
6. Woorden bouwen: au-ou-ei-ij

Leerdoel I: Flitsend spellen 2

In dit leerdoel worden bepaalde woorden steeds op twee manieren geoefend: eerst als een oefening waarbij het gehoorde woord opgebouwd moet worden uit de gegeven letters en daarna een oefening waarbij het geflitste woord (tekst en geluid) door de leerling zelf getypt moet worden. De focus ligt steeds op een andere groep woorden:

1. Woorden bouwen: blik-blok-draf-brug
2. Woorden typen: blik-blok-draf-brug
3. Woorden bouwen: slurf-kalf-dwerg-zorg
4. Woorden typen: slurf-kalf-dwerg-zorg
5. Woorden bouwen: schaak, sproet, streep, splijt
6. Woorden typen: schaak, sproet, streep, splijt
7. Woorden bouwen: berg-blaar-flauw-gram
8. Woorden typen: berg-blaar-flauw-gram

Leerdoel J: Verrijking 1

Deze oefeningen zijn bedoeld voor leerlingen die snel door de lesstof heengaan en aan wat meer uitdaging toe zijn. Zij kunnen hier oefenen met de spelling van leenwoorden uit het Grieks en Latijn, uit het Engels en uit het Frans. De spelling van deze woorden onttrekt zich natuurlijk aan de tot nu toe geleerde Nederlandse spellingsregels. Het doel van deze oefeningen is niet om de spelling van deze woorden nu al meteen in de vingers te krijgen, maar om leerlingen vertrouwd te maken met het woordbeeld van frequent gebruikte leenwoorden. In de oefeningen hoort de leerling een leenwoord dat steeds opgebouwd moet worden uit de gegeven lettergrepen.

1. Leenwoorden: Grieks en Latijn
2. Leenwoorden: Engels
3. Leenwoorden: Frans

Leerdoel K: Verrijking 2

Deze oefeningen zijn bedoeld voor leerlingen die snel door de lesstof heengaan en aan wat meer uitdaging toe zijn. Het gaat hier om soortgelijke oefeningen als die in leerdoel D (woorden langer of korter maken in meerkeuze-oefeningen), maar de leerling krijgt nu de opdracht om de antwoorden zelf te typen.

1. Woorden langer maken: typ nu zelf
2. Woorden korter maken: typ nu zelf

Achtergrondinformatie

Het Raamwerk NT2 en de ERK-niveaus

Het Raamwerk NT2 is de nationale standaard voor de beschrijving van het proces van het leren van een tweede taal in verschillende stappen en de bijbehorende beheersingsniveaus. Deze nationale standaard is gebaseerd op het Europees Referentiekader (ERK) dat in 2001 is samengesteld door de Raad van Europa.

Het ERK beschrijft voor moderne vreemde talen per vaardigheid (spreken, gesprekken voeren, luisteren, schrijven, lezen) wat een taalgebruiker moet beheersen om te kunnen voldoen aan elk van de zes niveaus A1, A2, B1, B2, C1 of C2. De niveaus lopen op van basaal tot zeer vaardig:

- Niveau A: basisgebruikers van een vreemde taal
- Niveau B: onafhankelijke gebruikers van een vreemde taal
- Niveau C: vaardige gebruikers van een vreemde taal

De ERK-niveaus worden in Europa overal op gelijke wijze gebruikt. In Nederland heeft men binnen het Raamwerk NT2 deze zes ERK-niveaus overgenomen om de beheersingsniveaus van het Nederlands te beschrijven voor anderstalige leerlingen.

De Numo modules NT2 A1-A2 werken toe naar ERK doelniveau A2. Dit is het tweede beheersingsniveau binnen het ERK-kader. Wat mogen we verwachten van de taalleerder op A2 niveau?

- De leerling/student op A2 niveau begrijpt en gebruikt alledaagse woorden en begrippen om eenvoudige conversaties te kunnen voeren, teksten te lezen of te schrijven. Ook begrijpt deze leerling/student eenvoudige instructies om apparaten te bedienen of oefeningen uit te voeren.
- De leerling/student op A2 niveau maakt in een gesprek, maar zeker ook in geschreven taal, nog veel fouten. Hij/zij spreekt langzaam en met een duidelijk – soms minder goed verstaanbaar – accent.
- De leerling/student op A2 niveau kan gesprekken begrijpen en korte teksten lezen of schrijven, mits die gaan over vertrouwde onderwerpen (bijvoorbeeld: familie, winkel, werk, opleiding, beroemde personen, recent sportnieuws).
- Op niveau A1 hebben leerlingen/studenten een elementaire woordenschat van circa 1000 woorden, op niveau B1 gaat men ervan uit dat leerlingen/studenten over een woordenschat van ongeveer 3000 woorden beschikken. Voor niveau A2 gaan wij er in deze Numo-modules vanuit dat een leerling minstens 2000+ woorden kent, herkent en in zekere mate kan gebruiken (*bron: Thematische woordenschat Nederlands voor anderstaligen, Intertaal 2016*).

Van nederlandse gesprekspartners wordt verwacht dat ze de leerling/student op niveau A2 nog steeds helpen om het gesprek op gang te houden en daarnaast langzaam en duidelijk spreken. Voor meer informatie over de zogenaamde 'can do -statements' voor de ERK-niveaus zie bijvoorbeeld:

https://www.nt2.nl/documenten/lesvaardig/hs4/niveaus_van_het_europees_referentiekader_p_78.pdf

De ERK-niveaus vs. het Referentiekader Taal (Meijerink)

De F- en S-niveaus (Referentieniveaus Taal) zijn ontwikkeld om op het gebied van taalvaardigheid de leerweg van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs te stroomlijnen. Deze referentieniveaus zijn bedoeld voor leerlingen die in Nederland opgroeien en daardoor van jongs af aan met de Nederlandse taal in aanraking komen.

Waar de ERK-niveaus primair ontwikkeld zijn voor NT2-onderwijs aan anderstalige leerlingen, zijn de Referentieniveaus Taal dus ontwikkeld voor NT1-onderwijs (moedertaalonderwijs) aan Nederlandstalige leerlingen. Er zijn verschillen, maar ook overeenkomsten tussen beide kaders. LOWAN formuleert het als volgt:

“Wanneer je ze naast elkaar legt valt op dat niveau 1F te vergelijken is met A2, 2F met B1 en 3F met B2. Ondanks deze gelijkenis mogen deze niveaus toch niet aan elkaar gelijk worden gesteld. Op niveau 1F (eind basisschool) worden bijvoorbeeld hoge eisen gesteld aan de taalverzorging (spelling, interpunctie e.d.) en de grammaticale correctheid. Het Raamwerk NT2 houdt daarentegen rekening met de stappen die een tweede taalverwerver doorloopt en biedt wat dat betreft meer ruimte.” (Bron: www.lowan.nl document *Toetsing op ERK of Meijerink.pdf*)